

YRITYSMYÖNTEISEKSI KUMPPANIKSI

Helsingin elinkeinostrategian 2007

TOTEUTUSSUUNNITELMA

28.5.2007

Kaupunginhallitus 16.4.2007

Kaupunginhallitus päätti hyväksyä elinkeinostrategian linjauksineen ja toimenpide-ehdotuksineen ja kehottaa kaikkia lauta- ja johtokuntia sekä virastoja ja laitoksia ottamaan ne toiminnassaan huomioon.

Samalla kaupunginhallitus päätti kehottaa talous- ja suunnittelukeskusta huolehtimaan hallintokuntien elinkeinopoliittisten toimien yhteensovittamisesta ja raportoidaan elinkeinostrategian toteutumisesta säännöllisesti kaupunginjohtajalle ja kaupunginhallitukselle.

VETOVOIMAINEN KAUPUNKIYMPÄRISTÖ

Kärkihankkeet ja -toimenpiteet

Toimenpide

Helsinki panostaa seuraavien toimitilarakentamisen painopistealueiden toteutukseen mm. kehittämällä uudenlaisia suunnittelu- ja toteutusmalleja sekä markkinoimalla alueita yhdessä alueen toimijoiden kanssa:

- Keski-Pasila
- ”Meri-Helsinki”
 - Jätkäsaari
 - Hernesaari
 - Kalasatama, mukaan lukien Helsingin tukkutori
- Meilahti
- Kumpula – Arabianranta – Viikki
- Herttoniemi – Roihupelto
- Itäkeskus – Puotila – Myllypuron keskus
- Vuosaaren satama yritysalueineen

Toteutus

Helsingissä on menossa mittavin muutos vuosikymmeniin huomattavan laajojen alueiden vapautuessa rakentamiskäyttöön. Alueiden toteuttaminen hallitusti ja riittävän nopeasti vaatii erityistä koordinoitua ja muutenkin aikaisemmasta poikkeavia toimenpiteitä.

Kaupunki panostaa toimitilarakentamisen painopistealueiden toteutukseen erityisin toimenpitein. Toimenpiteet, jotka voivat vaihdella alueittain, liittyvät laajasti elinkeinotoiminnan edistämiseen kullakin alueella pitäen sisällään esimerkiksi uudenlaisten suunnittelu- ja toteutusmallien kehittämistä, suunnittelukilpailujen järjestämistä tai alueiden yhteismarkkinointia muiden toimijoiden kanssa. Myös erilaiset pilottiluonteiset kehittämishankkeet voivat tulla kysymykseen.

Satamatoiminnoilta vapautuu laajat alueet asunto- ja toimitilarakentamisen käyttöön Jätkäsaarella, Hernesaarella ja Kalasatamassa. Suunnittelussa ja toteutuksessa hyödynnetään alueiden merellistä sijaintia. Alueita markkinoidaan yhteisen, tätä varten rakennettavan uudenlaisen ”Meri-Helsinki” -konseptin, kansainvälisissä yhteyksissä ”Helsinki Water Front”, avulla.

Kaupungin eri hallintokunnat ottavat omassa toiminnassaan huomioon kaupunginhallituksen hyväksymän linjauksen. Nimettyjen painopistealueiden aluekohtaisista elinkeinopoliittisista kehittämislinjauksista laaditaan lisäksi erillinen selvitys.

Kaupunginjohtajan asettama elinkeinopoliittisia asioita koordinoiva työryhmä (EPOK-työryhmä) koordinoi etenkin satamalta vapautuvien alueiden toteutusta ja seuraa valmistelussa olevien toimitilahankkeiden etenemistä.

Kaupunginjohtajan vetämään työryhmään kuuluvat jäseninä kaupunkisuunnittelu- ja kiinteistötoimen sekä rakennus- ja ympäristötoimen apulaiskaupunginjohtajat, rahoitusjohtaja, kaupunkisuunnitteluviraston, kiinteistöviraston ja rakennusviraston virastopäälliköt sekä elinkeinojohtaja.

Vastuuyksikkö

- EPOK-työryhmä

Osapuolet

- Kaupunkisuunnitteluvirasto
- Kiinteistövirasto
- Talous- ja suunnittelukeskus: kehittämisosasto, elinkeinopalvelu

Toimenpide

Keski-Pasila on kaupungin toimitilarakentamisen avainalue. Sen toteutuksessa hyödynnetään Forum Viriumin Helsinki -hankkeen tarjoamia mahdollisuuksia.

Toteutus

Keski-Pasilaan rakentuu uudenlainen keskusta-alue.

Kaupunki osallistuu erikseen sovittavalla tavalla Ylen alueelle rakennettavan Forum Virium Centerin markkinointiin ja tilojen käyttöön Forum Virium Helsinki –brändin vahvistamiseksi. Kaupunki tekee myös yhteistyötä uusien digitaalisia palveluja kehittävien Forum Virium Helsinki -hankkeen yritysten kanssa alueen suunnittelussa ja toteutuksessa.

Kaupunki myötävaikuttaa tulevaisuudessa Keski-Pasilan liikenneyhteyksien kehittämiseen sekä Helsinki-Vantaan lentoasemalle että keskustan suuntaan.

Vastuuyksikkö

- EPOK-työryhmä

Osapuolet

- Kaupunkisuunnitteluvirasto
- Kiinteistövirasto
- Talous- ja suunnittelukeskus: kehittämisosasto, elinkeinopalvelu

Toimenpide

Yritysten sijoittumisen helpottamiseksi kaupunki lisää erityisesti kantakaupunkiin rajoittuvien toimitila-alueiden asemakaavoissa mahdollisuuksia rakentaa aikaisempaa enemmän pysäköintipaikkoja siten, että niiden määrä vastaa paremmin yritysten tarpeita ja on suhteessa päätieverkon välityskykyyn.

Toteutus

Kaupunkisuunnitteluvirasto tarkistaa sekä asukkaiden että toimitilojen tarvitsemien autopaikkamäärien laskentaohjeet asemakaavoitusta varten vuoden 2007 aikana. Asukkaiden osalta asia on tarkoitus käsitellä kaupunkisuunnittelulautakunnassa kesäkuussa.

Toimintasuunnitelman mukaan toimitilakaavojen osalta asia käsitellään lautakunnassa joulukuussa 2007. Parhaillaan selvitetään mahdollisuutta asian käsittelyn aikaistamiseksi.

Luonnos elinkeinostrategian tavoitteiden mukaisesta tarkistusehdotuksesta on laadittu. Mahdollisuutta kuulla muiden hallintokuntien näkemyksiä asiasta selvitetään. Samalla selvitetään, onko asemakaavojen autopaikkamäärien laskentaohjeita tarpeen käsitellä lautakunnan lisäksi myös kaupunginhallituksessa.

Vastuuyksikkö

- Kaupunkisuunnitteluvirasto: liikennesuunnitteluosasto

Toimenpide

Kaupunki jatkaa toimenpiteitä keskustan vetovoiman ylläpitämiseksi käynnistämällä Kauputorin ympäristön suunnittelun ja kaupungintalokortteiden kehittämisen ns. vanhan kaupunginosan elävöittämiseksi.

Toteutus

Tavoitteena on saada Eteläsataman ranta-alueet niiden keskeisen sijainnin edellyttämään kuntoon sekä tehokkaammin niin kaupunkilaisten kuin matkailijoidenkin käyttöön. Alueiden käytön kehittämisestä on käynnissä kaupunkisuunnitteluviraston tilaama konsulttityö.

Eteläsataman ranta-alueille kohdistuvat erilaiset tavoitteet sovitetaan laadittavan kokonaistarkastelun perusteella yhteen kartoittaen samalla mahdollisia uusia rakentamiskohteita ja rakentamisen määrää sekä arvioiden julkisen ympäristön kehittämismahdollisuuksia. Selvitys valmistuu lokakuussa 2007, jonka jälkeen päätetään jatkotoimenpiteistä alueiden käytön kehittämiseksi.

Kaupunginjohtaja nimesi 28.3.2007 johtoryhmän ohjaamaan ja koordinoimaan kaupungintalokortteleiden kehittämistä ja käytön monipuolistamista. Johtoryhmässä on edustajat hallintokeskuksesta, talous- ja suunnittelukeskuksesta, kiinteistövirastosta ja kaupunkisuunnitteluvirastosta.

Kiinteistölautakunnan 17.4.2007 tekemän päätöksen mukaan tarkoituksena on perustaa kaupungin kokonaan omistama yhtiö, jonka tehtävänä on hallinnoida kaupungin arvokiinteistöjä ja vuokrata niitä edelleen. Kiinteistövirasto laatii parhaillaan vaihtoehtoisia malleja kehittämis-yhtiön perustamiseksi. Yhtiö on tarkoitus perustaa kesän 2007 aikana.

Kaupungintalokortteleiden kehittämisen johtoryhmä selvittää, minkä kaupungin yksiköiden toimitilojen tulee sijaita kaupungintalokortteleissa ja mitä muita toimintoja tiloihin voidaan sijoittaa. Alustavien suunnitelmien mukaan kortteleissa olevia tiloja on tarkoitus muuttaa ainakin ravintolakäyttöön. Johtoryhmä teettää asemakaavallisia ja muita selvityksiä. Tilojen liiketaloudellinen kehittäminen, uuteen käyttöön ottaminen ja tilojen vuokraaminen on suunniteltu toteutettavan perustettavan yhtiön kautta.

Vastuuyksikkö

- EPOK-työryhmä

Osapuolet

- Kaupunkisuunnitteluvirasto
- Kiinteistövirasto
- Talous- ja suunnittelukeskus: kehittämisosasto, elinkeinopalvelu

Toimenpide

Kaupunki käynnistää yhdessä Pääkaupunkiseudun Markkinointiyhtiön kanssa toimenpiteet merkittävien kansallisten ja kansainvälisten tapahtumien saamiseksi pääkaupunkiseudulle. Samalla kaupunki kehittää tapahtumia, koordinoi tapahtumien järjestämistä sekä auttaa ulkopuolisia tapahtuman järjestäjiä.

Toteutus

Eurovision laulukilpailun ja siihen liittyneen kaupunkitapahtuman järjestelykemukset raportoidaan ja hyödynnetään kehitettäessä Helsingistä entistä veto-voimaisempi kansainvälisen tason tapahtumakaupunki.

Kulttuuriasiankeskus ja liikuntavirasto avustavat sekä tukevat voimavarojensa puitteissa pieniä ja keskisuuria festivaaleja sekä kulttuuri-, liikunta- ja urheilutapahtumia.

Ponnisteluja suurten kansallisten ja kansainvälisten tapahtumien saamiseksi Helsinkiin lisätään. Kaupunginjohtaja päättää erikseen suurtapahtumien hakemisesta talous- ja suunnittelukeskuksen ja asianomaisten virastojen esityksestä. Valmistelussa ollaan tiiviissä yhteistyössä opetusministeriön ja alan kansallisten järjestöjen, kuten urheilun lajiliittojen kanssa. Greater Helsinki Promotion -yhtiö kytketään mukaan hakuprosesseihin.

Kaupunki tehostaa myös toimenpiteitä kansainvälisten kongressien ja kokousten hankkimiseksi Helsinkiin yhteistyössä yliopiston, korkeakoulujen ja alan toimijoiden kanssa. Lisäksi kaupunki vahvistaa imagoaan tapahtumakaupunkina huolehtimalla tapahtumien näkyvyydestä kaupunkikuvassa ja maahantulopisteissä.

Elinkeinopalveluun palkataan tapahtumakoordinaattori.

Vastuuyksikkö

- Talous- ja suunnittelukeskus: elinkeinopalvelu

Osapuolet

- Pääkaupunkiseudun Markkinointi Oy
- Kulttuuriasiankeskus
- Kiinteistövirasto
- HKR
- Liikuntavirasto

LAADUKKAIDEN PALVELUIDEN KESKITTYMÄ

Kärkihankkeet ja -toimenpiteet

Toimenpide

Kaupungin elinkeinopolitiikassa painopistealueita ovat tietointensiiviset liike-elämän palvelut, luovat alat ja matkailu. Kaupunki sitoutuu kehittämään valittujen painopistealojen toimintaedellytyksiä.

Kaupunki käynnistää tietointensiivisten palveluiden toimialaohjelman Ruoholahden alueella yhteistyössä Culminatumin sekä perustettavan yritysryhmän kanssa.

Toteutus

Tietointensiivisten palvelujen (KIBS) toimialan kehittämisohjelma käynnistetään vuonna 2007 osana pääkaupunkiseudun yhteistä elinkeinopolitiikkaa. Culminatumin toimesta toteutettava hankekokonaisuus on kolmitasoinen:

1) Culminatum on solminut Tekesin kanssa sopimuksen kansallisen KIBS foorumin perustamisesta ja sen toiminnan valmistelusta. Tämä kytkentä alan valtakunnalliseen kehittämiseen antaa hankkeelle vakaan pohjan ja mahdollisuuden pitkäjännitteiseen rahoitukseen.

2) Culminatum toteuttaa tiiviissä yhteistyössä osaamiskeskusohjelman kanssa pääkaupunkiseudun tietointensiivisten palvelujen klusterin kehittämisohjelman, jossa valikoiduilla avainaloilla yhdistetään korkeakoulujen, alan suurten ja pienten yritysten sekä palveluja käyttävien yritysten osaamista koko toimialan kasvun ja erityisesti vientimahdollisuuksien edistämiseksi.

3) Molempia edellä mainittuja osioita tukemaan perustetaan yhdessä Technopolis Oyj:n kanssa Ruoholahden KIBS -toimialan yrityksistä koostuva yritysfoorumi, joka tulee toimimaan myös alueelle perustettavan yrityshautomon tukena.

Elinkeinopalvelu huolehtii yhdessä Culminatumin kanssa, että kolmen edellä mainitun tason toimenpiteet muodostavat synergisen kokonaisuuden. On ratkaisevan tärkeää, että toimialan keskeiset yritykset sitoutuvat kehittämishankkeeseen.

Helsinki kaupunki rahoittaa pääkaupunkiseudun kaupunkien kesken sovitun työnjaon mukaisesti tietointensiivisten palvelujen kehittämishanketta. Vuonna 2007 on 100 000 euroa rahoitustarve, johon talousarviossa on varauduttu.

Vastuuyksikkö

- Talous- ja suunnittelukeskus: elinkeinopalvelu

Osapuolet

- Culminatum Oy Ltd.

Toimenpide

Kaupunki kehittää osaltaan matkailun ja siihen kiinteästi liittyvien elinkeinojen toimintaedellytyksiä tiiviissä yhteistyössä elinkeinoelämän kanssa:

- Kaupunki selvittää matkailutuotteiden ja -palveluiden kysyntää sekä toteuttamismahdollisuuksia. Kaupunki käynnistää tarvittaessa toimenpiteet merellisten matkailupalveluiden edellyttämien kynnysinvestointien aikaansaamiseksi.
- Kaupunki selvittää alan toimijoiden kanssa mahdollisuudet lisätä Helsingin osuutta risteilymatkailun kotisatamana. Samalla kaupunki selvittää, mitä investointeja kotisatamatoiminta edellyttää.

Taustaa

Helsinki on Suomen merkittävin yksittäinen, ympärivuotinen matkakohde. Liike- ja vapaa-ajan- sekä kokous- ja kongressimatkailun lisäksi Helsinki on vahvasti kasvava kansainvälinen risteilymatkustuskohde. Helsingin kilpailukyvyyn vahvistamiseksi on kehitettävä saavutettavuutta samoin kuin alan toimintaedellytyksiä ja palveluita.

Elinkeinopalvelun matkailu- ja kongressitoimisto) auttaa kongressien hakemisessa Helsinkiin opastamalla kongressien hakijoita ja järjestäjiä kaikissa kansainvälisiin kokouksiin liittyvissä asioissa maksutta. Tarvittaessa toimiston kongressiyksikkö avustaa myös kongressin ennakkomarkkinoinnissa ja tutustumismatkojen järjestämisessä sekä kongressin hakuprosessissa ja tarjouksen laatimisessa.

Toteutus

Matkailun toimintaedellytykset ja niiden kehittäminen otetaan aikaisempaa vahvemmin huomioon kaupungin eri virastojen toiminnassa, erityisesti kaupunkisuunnittelussa. Keskeiset toimijat kaupunginhallinnossa tiivistävät yhteistyötään.

Kaupunki kehittää yhteistyössä alan toimijoiden kanssa matkailutuotteiden tarjontaa entistä paremmin kysyntää vastaavaksi. Kaupunki tukee uudenlaisten kaupungin matkailubrändiä vahvistavien tuotteiden sekä erityisesti merellisyyteen liittyvien palvelujen syntymistä. Tarvittava infrastruktuuri merellisten matkailupalvelujen kehittämiseksi määritellään ja kynnysinvestointeja lähdetään toteuttamaan priorisointijärjestyksessä.

Parantaakseen Helsingin kilpailukykyä matkailu- ja risteilykohteena kaupunki edistää lentoyhteyksien syntymistä yhdessä Finavian ja matkailuviranomaisten kanssa.

Kaupunki vahvistaa Helsingin kilpailukykyä kansainvälisenä risteilykohteena yhteistyössä alan toimijoiden kanssa. Kaupunki edistää Helsingin asemaa kansainvälisten risteilyjen kotisatamana, selvittää siihen tarvittavat investoinnit ja muut edellytykset sekä määrittelee toteutusaikataulun.

Kaupunki kehittää yhteistyössä kokousjärjestäjien, alan toimijoiden ja kaupungin virastojen kanssa Helsingin vetovoimaa ja kilpailukykyä lisääviä palveluja ja etuuksia kansainvälisille kokousvieraille. Kaupunki kehittää vaihtoehtoja kongresseille tarjottavaan vieraanvaraisuuteen. Lisäksi kaupunki selvittää periaatteet, joilla autetaan Helsingin kannalta merkittävien kansainvälisten kongressien saamista kaupunkiin.

Vastuuyksikkö

- Talous- ja suunnittelukeskus: elinkeinopalvelu

Osapuolet

- Kaupungin eri hallintokunnat, erityisesti Helsingin Satama, kaupunkisuunnitteluvirasto, kiinteistövirasto, liikuntavirasto ja rakennusvirasto
- Matkailun edistämiskeskus
- Pääkaupunkiseudun kaupungit
- Matkailualan yritykset ja yrittäjäjärjestöt
- Uudenmaan Liitto
- Yhteistyökumppanit: Finavia, Forum Virium, MetroOske, Suomenlinnan hoitokunta, Seurasaari, Tekes

Toimenpide

Kaupungin hallintokunnat käyttävät innovaatiotoiminnassaan hyväksi Forum Virium Helsinki -hankkeessa mukana olevien yritysten tarjoamia mahdollisuuksia.

Taustaa

Terveydenhuollon haasteet, väestön ikääntyminen, haasteet turvallisuudelle, yhdentyvät markkinat ja ympäristökysymykset asettavat lähivuosina julkisen palvelusektorille suuria uudistuspaineita, joiden ratkaiseminen vaatii merkittäviä satsauksia innovaatiotoimintaan. Suomen EU-puheenjohtajuuskaudella julkaistu Helsinki-manifesto kirjaa innovaatorahoituksen tavoitteeksi 2,5 % osuuden palvelujen kokonaiskustannuksista.

Helsingin kaupungin on Forum Virium Helsinki -hankkeen puitteissa mahdollista käynnistää palvelutuotantoa uudistavia kehittämishankkeita alan merkittävimpien yritysten kanssa ja kehittää uudenlaisia yksityisten ja julkisten tahojen yhteishankkeita ja palvelumalleja. Tutkimus- ja tuotekehityshankkeita toteutetaan mm. terveydenhoidon, opetuksen ja koulutuksen, metropoliliikenteen sekä palvelujen monimediajakelun aloilla.

Toteutus

Asiakastarvelähtöisten palveluinnovaatioiden luominen vaatii yhteistyötä yli hallintorajojen. Ensimmäisinä innovaatiohankkeina ovat käynnistyneet HITS (Helsinki Intelligent Traffic System) -kokonaisuuden demohankkeet, Ubiikki Helsinki -hankekokonaisuus sekä Terveellinen kaupunginosa -hankekokonaisuus.

Hankkeiden lähtökohtana ovat hallintokuntien itse havaitsemat tai suunnittelu-prosessin aikana havaitut uudistustarpeet sekä kaupunkilaisten odotukset. Palvelukokonaisuudet muodostuvat pienemmistä osahankkeista, jotka toteutetaan vaiheittain. Tavoitteena on saada aikaan käyttäjien testaamia ja hyviksi havaitsemia palvelumalleja, jotka voidaan ottaa käyttöön Helsingissä ja monistaa muualle maahan.

Kaupunki selvittää omien hallintokuntiensa mahdollisuudet osallistua erilaisiin Forum Virium -hankkeisiin sekä turvaa hallintokunnille mahdollisuudet ennakkoluulottomasti kehittää omia palvelujaan ja käyttää Forum Virium Helsinkiä testialustana uusien, hallintokuntarajat ylittävien palvelumuotojen kokeilemiseen.

Myös Forum Virium Helsingin ja ADC Helsinki Oy:n yhdessä vetämän Helsinki Living Lab -hankkeen mahdollisuuksia hyödynnetään kaupungin hallintokuntien kehittämistyössä. Lisäksi kaupunki selvittää yhdessä yhteistyökumppaniensa kanssa mahdollisuudet kytkeä Forum Virium Helsinki -hanke osaksi Uudenmaan hautomoverkon toimintaa.

Vastuuyksikkö

- Talous- ja suunnittelukeskus: elinkeinopalvelu

Osapuolet

- Forum Virium Helsinki -hanke

MAILMANLUOKAN INNOVAATIO- JA LIIKETOIMINTAKESKUS

Kärkihankkeet ja -toimenpiteet

Toimenpide

Kaupunki sitoutuu yhdessä naapurikaupunkien ja korkeakoulujen kanssa alkavan osaamiskeskusohjelman 2007–2013 toteuttamiseen.

Taustaa

Culminatum on aloittanut ohjelmakauden 2007–2013 osaamiskeskusohjelman toteuttamisen. Uudenmaan osaamiskeskusohjelman perusrahoitus vuonna 2007 on 2 320 000 euroa, josta puolet tulee valtiolta. Helsingin kaupungin osuus perusrahoituksesta on noin 425 000 euroa.

Uudenmaan ohjelma kohdistuu yhdeksälle toimialalle, jotka ovat

- asuminen,
- digitaalisten sisällöt (Forum Virium),
- nano- ja mikroteknologia,
- hyvinvointi,
- terveyden bioklusteri,
- jokapaikan tietotekniikka,
- matkailu- ja elämystuotanto,
- elintarvikekehitys ja ympäristöteknologia.

Culminatumilla on kansallinen koordinoituvastuu asumisen ja digitaalisten sisältöjen klusterin osalta. Kullekin toimialalle on palkattu ohjelmajohtajat Culminatumiin lukuun ottamatta elintarvikealaa, jota toteuttaa Helsinki Business and Science Park, ja ympäristöalaa, josta on sopimus Greenet Finland ry:n kanssa.

Toteutus

Pääkaupunkiseudun elinkeinoryhmä varmistaa osaltaan, että osaamiskeskusohjelmat muodostuvat kaupunkien yhteisen elinkeinopolitiikan keskeiseksi työkaluksi. Pääkaupunkiseudun kaupungit tulevat nimeämään kunkin osaamisalan ohjausryhmään yhteisen edustajansa. Elinkeinopalvelu huolehtii, että osaamiskeskusohjelma toteuttaa Helsingin kaupungin elinkeinostrategiaa.

Vastuuyksikkö

- Talous- ja suunnittelukeskus: elinkeinopalvelu

Osapuolet

- Culminatum Oy Ltd.
- Forum Virium Helsinki -hanke
- Helsinki Business and Science Park
- Greenet Finland ry

Toimenpide

Kaupunki vahvistaa Viikin tiedepuisto -konseptia ja kehittää Helsinki Business and Science Parkista Suomen parhaimman tiedepuistoalueen toimialallaan.

Toteutus

Helsinki Business and Science Park Oy Ltd (HBSP) on Helsingin kaupungin, Helsingin yliopiston, Sitran, opetusministeriön ja eräiden teollisuusliittojen yhteisesti omistama tiedepuistoyhtiö, joka auttaa yrityksiä hyödyntämään tutkimuslähtöisiä innovaatioita tarjoamalla liiketoiminnan kehityspalveluita sekä alkaville että kasvuyrityksille. Yhtiö toimii sekä Viikin että Meilahden kampuksilla.

Yhtiön vuonna 2007 hyväksymän strategian mukaan HBSP yhtiö tarjoaa asiakasyrityksilleen joustavan yhteyden Helsingin yliopiston tutkimus- ja asiantuntijaverkostoon sekä huippuluokan liiketoimintaosaamiseen erityisesti elintarvikekehityksen, biotekniikan, lääkekehityksen, diagnostiikan ja ympäristötekniikan aloilla.

Yhtiön strategiset liiketoiminta-alueet ovat seuraavat:

- alkavien yritysten hautomopalvelut,
- kasvuyritysten liiketoimintapalvelut,
- klusterikehitys erityisesti elintarviketeollisuuden alalla sekä
- osallistumisen teknologian siirtoon yliopistosta yrityksiin.

Yhtiön uuden strategian toteuttaminen edellyttää, että pääomistajat panostavat yhtiön liiketoiminta- ja klusterikehityksen asiantuntemuksen vahvistamiseen. Helsingin kaupunki on varautunut tähän vuoden 2007 talousarviossa ja vuoden 2008 talousarvion valmistelussa.

Vastuuyksikkö

- Talous- ja suunnittelukeskus: elinkeinopalvelu

Toimenpide

Kaupunki tukee yrityshautomoiden toimintaa alueellaan aloittaneiden innovatiivisten yritysten kehittämiseksi ja tutkimuspohjaisen osaamisen jalostamiseksi liiketoiminnaksi.

Kaupunki selvittää yhteistyössä TE-Keskuksen, pääkaupunkiseudun kaupunkien sekä yliopistojen, korkeakoulujen ja muiden innovaatiotoimintaa edistävien tahojen kanssa mahdollisuudet organisoida yrityshautomoverkosto klusteripohjaisesti.

Taustaa

Uudellamaalla toimiva yrityshautomoverkko palvelee koko Uuttamaata. Hautomoverkon toimintaa organisoii ja rahoittajaa pääasiallisesti Uudenmaan TE-Keskus. Helsingin kaupunki rahoittaa maahanmuuttajayrittäjyyteen erikoistuneen NYP Yrityspalvelujen hautomotoimintaa.

Culminatumin teettämä arviointiselvitys yrityshautomoiden vaikuttavuudesta valmistuu vuoden 2007 loppuun mennessä.

Pääkaupunkiseudun kaikkien ammattikorkeakoulujen yhteinen 'esihautomo-projekti', Innoplaza, päättyi niin ikään vuoden 2007 lopussa. Projektin puitteissa luodaan pääkaupunkiseudun ammattikorkeakoulujen yhteinen toimintamalli.

Technopolis Oyj:n hankkeessa on tarkoitus luoda klusteripohjainen tietointensivisten liike-elämän palvelujen esihautomo- ja hautomomalli yhteistyössä Helsingin Kauppakorkeakoulun ja ammattikorkeakoulujen kanssa. Salmisaareen sijoituvaksi suunniteltu hanke käynnistyy 2008.

Yrityshautomoverkon rahoitus jatkuu nyky muodossa vuoden 2007 loppuun. Uuden ESR-ohjelmakauden rahoitusta hyödynnetään vuoden 2008 alusta.

Toteutus

Kaupunki käynnistää neuvottelut Uudenmaan yrityshautomoverkon päärahoittajan TE-Keskuksen kanssa mahdollisuuksista organisoida hautomoverkko klusteripohjaisesti. Kaupunki järjestää yhteisneuvottelun mahdollisesta uudesta yrityshautomorakenteesta kaikkien hautomoiden taustaorganisaatioiden kanssa.

Neuvottelut käydään syksyn 2007 aikana. Käynnissä olevien selvitysten ja projektien päätyttyä neuvotteluissa pyritään löytämään uusi kaikille osapuolille soveltuva toimintamalli. Uusi hautomorakenne voi olla toiminnassa aikaisintaan vuoden 2009 alusta.

Vastuuyksikkö

- Talous- ja suunnittelukeskus: elinkeinopalvelu

Osapuolet

- Uudenmaan TE-Keskus
- Culminatum Oy Ltd.

Toimenpide

Kaupunki tukee yritysten muodostamaa Forum Virium Helsinki -hanketta, joka toimii digitaalisten palveluiden tuotekehitys- ja testialustana.

Toteutus

Helsingin kaupunki on voimassa olevalla sopimuksella sitoutunut Forum Virium Helsinki -hankkeeseen vuoden 2008 loppuun. Kaupungin tulee tehdä tarvittavat päätökset osaltaan hankkeen jatkosta hyvissä ajoin turvatakseen pitkäjänteisen toiminnan mahdollisuudet. Tätä ennen toiminnan vaikutukset arvioidaan.

Kaupunki turvaa hallintokunnille mahdollisuudet ennakkoluulottomasti kehittää omia palvelujaan ja käyttää Forum Virium Helsinkiä testialustana uusien, hallintokuntarajat ylittävien palvelumuotojen kokeilemiseen. Kaupungin innovaatiotahastoa hyödynnetään sopivien hankkeiden toteuttamisessa.

Kaupunki tehostaa yhteistyötä Culminatumin digitaaliset sisällöt -osaamiskeskuksen ja Forum Virium Helsingin kesken. Kaupunki myötävaikuttaa Strategisen Huippuosaamisen Keskittymän sijoittumiseen Forum Viriumin yhteyteen.

Vastuuyksikkö

- Talous- ja suunnittelukeskus: elinkeinopalvelu

Toimenpide

Kaupunki vahvistaa Art and Design City Helsingin toimintamahdollisuuksia ja Arabianrannan kehittymistä luovien toimialojen keskittymänä ja eurooppalaiseen verkostoon kuuluvana Living Lab Helsinkinä.

Toteutus

Arabianranta luovien toimialojen- ja osaamisen keskittymänä

Arabianranta on kansallisesti ja kansainvälisesti tunnustettu luovan teollisuuden ja osaamisen keskittymä. Alueen kehitysyhtiönä ADC Helsinki Oy (ADC Oy) tarjoaa hautomovaiheen ohittaneille kasvuyrityksille palveluja auttaakseen niitä sijoittumaan alueelle sekä verkostoitumaan keskenään. ADC on myös järjestänyt tai ollut mukana järjestämässä lukuisia designin ja muun luovan teollisuuden tapahtumia.

Kaupungin tehtävänä on mahdollistaa luovien toimialojen- ja osaamisen kehittymistä Arabianrannassa ja sen lähialueilla. ”Art & Design City” -teema hyödynnetään edistettäessä yritysten sijoittumista Arabianrantaan ja sen lähialueille, esimerkiksi Kalastamaan.

Talous- ja suunnittelukeskus selvittää yhdessä ADC:n kanssa, millaisia uusia toimintamalleja tarvitaan, jotta alueelle sijoittuneiden ja sijoittumisesta kiinnostuneiden yritysten palvelua Arabianrannassa ja sen lähialueilla voidaan tehostaa. Kaupunki kutsuu yhdessä ADC:n kanssa alueen keskeiset toimijat foorumiin, jossa pohditaan alueen kehittämistä itäisen kantakaupungin luovien alojen keskittymänä.

Arabianrannan kehittäminen uudenaikaisena matkailukohteena

Arabian tehtailla Arabianrannassa käy vuosittain lähes 500 000 turistia. Alueelle valmistuvat 1000 taideteosta, jotka ovat jo nyt useiden vierailujen kohteena, tekevät Arabianrannasta kansainvälisestikin merkittävän taidekeskittymän. ADC yksin järjestää noin 20 ulkomaista vierailua vuosittain.

ADC ja elinkeinopalvelu selvittävät yhteistyössä, miten alueesta kehitetään modernina taide- ja design-keskittymänä uudenlainen vetovoimainen matkailukohte, jolle taidekävelyt, erilaiset designiin ja taiteeseen liittyvät seminaarit luovat perustan. Samalla selvitetään edellytykset käynnistää vesibussiliikenne Kaupatorin ja Arabianrannan välillä.

Helsinki Living Lab -hanke

Helsinki Living Lab -hanke käynnistyi loppuvuodesta 2006. Koko seudun käsitteävää hanketta koordinoivat ADC ja Forum Virium Helsinki. Helsingin on mahdollista olla ensimmäinen eurooppalainen kaupunki, joka käyttää itse myös omissa palveluissaan Living Lab -testausta.

Talous- ja suunnittelukeskus käynnistää Helsinki Living Lab -hankkeen kanssa toimenpiteet kehittääkseen mallin, miten kaupunki voi testata uudet palvelut käyttäjälähtöisesti Living Lab -ympäristössä ennen niiden käyttöönottoa.

Vastuuyksikkö

- Talous- ja suunnittelukeskus: elinkeinopalvelu

OSAAVAN TYÖVOIMAN KAUPUNKI

Kärkihankkeet ja -toimenpiteet

Toimenpiteet

Kaupunki tiivistää oppilaitosten ja yritysten yhteistyötä sekä kehittää 7.-9. -luokkalaisten työelämän tutustumisen -jaksoa yhdessä yritysten kanssa.

Kaupunki tiedottaa sekä yrityksille että opiskelijoille tehokkaammin oppisopimuskoulutuksen hyödyistä ja osallistumismahdollisuuksista koulutukseen.

Taustaa

Kaupungin tavoitteena on työllisyysasteen nostaminen erityisesti työttömyyttä vähentämällä niin kantaväestön kuin maahanmuuttajienkin osalta. Myös muut toimenpiteet, joilla voidaan nostaa työllisyysastetta, tulee ottaa tarkasteluun.

Helsingin seudulla kysyntä ammattitaitoisista työntekijöistä on kasvanut jatkuvasti. Pääkaupunkiseudulla keskeinen syy työvoiman riittämättömyyteen on liian vähäinen ammatillinen koulutus. Toisaalta ammatillisesta koulutuksesta valmistuneiden työelämävalmiudet eivät vastaa työnantajien odotuksia.

HSKK toteutti yhdessä kaupungin opetusviraston kanssa vuonna 2004 "Koulun jälkeen innostuneena työelämään" -hankkeen, jota on päätetty jatkaa muutamien toimenpidetarkennuksin.

Toteutus

Kaupunki panostaa Helsingin seudun kauppakamarin ja opetusviraston yhteishankkeessa esitettyjen, vielä toteuttamatta olevien toimenpiteiden toteuttamiseen.

Lisäksi pohditaan keinoja, joilla TET- ja oppisopimusopiskelijoiden ottaminen yrityksiin olisi nykyistä houkuttelevampaa. Yhteiskunta- ja muulla viestinnässä korostetaan TET-harjoittelijoita ja oppisopimuskoulutuksen opiskelijoita ottavien yritysten yhteiskuntavastuullisuutta, toiminnan luomaa hyvää työnantajaimagoa nuorten keskuudessa sekä harjoittelutoiminnan erinomaisuutta rekrytointikanavana.

Kaupunki selvittää, voiko se em. hankkeen edistämiseksi nimetä opetusvirastoon yritys yhteistyökoordinaattorin, joka toimisi opinto-ohjaajien tukena sekä yhteyshenkilönä yrityksiin ja elinkeinoelämän järjestöihin päin toimien tehtävässään jatkuvassa vuoropuhelussa helsinkiläisten elinkeinoelämän järjestöjen kanssa.

Ammatillisessa koulutuksessa on panostettava työelämässä tarvittavaan ammattitaitoon ja yrittäjämäiseen asenteeseen. Kaupunki teettää yhdessä Helsingin Yrittäjien ja Helsingin seudun kauppakamarin kanssa selvityksen yritysten tarpeista ja odotuksista TET-jakson suhteen.

Oppilaitokset nimeävät yhteyshenkilön, johon alueen yritykset voivat olla yhteydessä ja joka olisi itse myös aktiivisesti yhteydessä alueen yrityksiin.

Lisäksi oppilaitoksia kannustetaan luomaan alueelleen erityinen TET-yritysrinki, johon kuuluvat yritykset pyrkisivät ottamaan alansa oppilaita säännöllisesti TET-harjoitteluun. Samalla yritykset kehittäisivät TET-harjoittelua yhdessä oppilaitoksen kanssa.

Oppisopimuskoulutuksen hyödyistä ja osallistumismahdollisuuksista tiedottamista lisätään entisestään ja kohdennetaan paremmin. Oppisopimuskoulutuksen ja imagoa pyritään nostamaan sekä opiskelijoiden että yritysten keskuudessa. Yrittäjäjärjestöt kytketään voimakkaasti mukaan oppisopimuskoulutuksen tunnettavuuden lisäämiseen ja kehittämistyöhön. Yrittäjä- ja elinkeinoelämän järjestöjen omia julkaisuja hyödynnetään oppisopimuskoulutuksesta tiedottamiseen yrityksille.

Kaupunki organisoii lisäksi Living Lab -periaatteen mukaisesti paikallisen väestön ja alueen yritysten kanssa kehittämisseminaareja, joissa suunnitellaan alueen menestymistä osaamisen avulla, rekrytoidaan väestöä oppisopimuskoulutukseen yritysten ja muiden työpaikkojen tarpeiden mukaisesti. Yritysten ja henkilöstön osaamisen uudistamishankkeista rakennetaan menestystarinoita. Kehittämistyössä edetään asteittain siten, että vuosina 2008 - 2010 käynnistetään neljä hanketta vuosittain eri kaupunginosissa.

Vastuuyksikkö

- Opetusvirasto

Osapuolet

- Talous- ja suunnittelukeskus: elinkeinopalvelu
- Helsingin seudun kauppakamari
- Helsingin Yrittäjät ry

YRITYSMYÖNTEINEN KUMPPANI

Kärkihankkeet ja -toimenpiteet

Toimenpiteet

Kaupunki vahvistaa yritysmyoenteistä ilmapiiriä kaikissa hallintokunnissa.

Elinkeinopalvelu käynnistää yhteistyössä henkilöstökeskuksen kanssa kaupunginhallinnossa koulutuksen elinkeinostrategian toimeenpanemiseksi.

Toteutus

Helsingin kaupungin palvelujen ei koeta rakentuneen asiakaslähtöisesti: asiointi virastokohtaisesti asioissa, jotka kuuluvat useamman hallintokunnan toimialaan, ei vastaa elinkeinoelämän tarpeita.

Tavoitteena on luoda pohja yritysmyoenteisemmälle kulttuurille kaikissa hallintokunnissa. Menestyvän yritystoiminnan näkökulma on otettava jatkossa huomioon kaikessa päätöksenteon valmistelussa. Uudenlaisen asiakaslähtöisen toimintakulttuurin aikaansaaminen edellyttää aikaisempaa enemmän eri hallintokuntien toimenpiteiden koordinoitua ja prosessien määrittelyä asiakkoittain, ei toimijakoittain samoin kuin joiltain osin toimintatapojen muutosta.

Muutoksen aikaansaamiseen tarvittava vaikuttavuus arvioidaan, jonka jälkeen strategian toteutumiseen tarvittava muutoskokonaisuus, jatkotoimenpiteet ja niiden laajuus suunnitellaan syksyn 2007 aikana.

Kaupungin johto asettuu näkyvästi elinkeinopolitiikan veturiksi. Elinkeinopoliittisia asioita koordinoiva työryhmä (EPOK-työryhmä) koordinoi merkittävimpiä useiden hallintokuntien vastuulle kuuluvia hankkeita.

Kaupunginhallituksen päätöksen mukaisesti talous- ja suunnittelukeskus huolehtii osaltaan elinkeinopoliittisten toimien yhteensovittamisesta. Talous- ja suunnittelukeskuksen tarkoituksena on käydä kunkin viraston ja laitoksen johdon kanssa neuvottelu asianomaisen hallintokunnan osuudesta elinkeinostrategian toteuttamisessa. Talous- ja suunnittelukeskuksen elinkeinopalvelu kokoaa kaupunginhallinnon sisäisen verkoston tiedonkulun ja ns. ruohonjuuritason toimenpiteiden koordinoimisen tehostamiseksi.

Yritysmyoenteisemmän ilmapiirin vahvistamisessa merkittävässä roolissa on elinkeinopolitiikan avainhenkilöille järjestettävä koulutus. Elinkeinopalvelu ja henkilöstökeskus suunnittelevat koulutuksen ensimmäisen vaiheen sisällön keväällä 2007 aikana. Koulutuksen ensimmäistä vaihetta varten on varattu 30 000 euroa.

Koulutuksen ensimmäinen vaihe toteutetaan syksyn 2007 aikana, jolloin siihen osallistuu arviolta 50–75 henkilöä. Koulutus jatkuu vuonna 2008.

Vastuuyksiköt

- EPOK-työryhmä
- Henkilöstökeskus
- Talous- ja suunnittelukeskus: elinkeinopalvelu

Toimenpiteet

Kaupunki keskittyy toiminnassaan jatkossa ensisijaisesti alkaville ja toimintansa alkuvaiheessa oleville yrityksille suunnattuihin neuvontapalveluihin.

Kaupungin yritysneuvontayksiköt NYP Yrityspalvelut ja Itä-Helsingin yrityspiste yhdistetään. Neuvontatoiminnan ohella yksikkö toimii runkona pääkaupunkiseudun yhteiselle maahanmuuttajayrittäjyyden edistämiskeskukselle.

Kaupunki selvittää Helsingin Uusyrityspalvelu ry:n ja NYP Yrityspalveluiden toiminnan koordinoimista siten, että kaikki neuvontapalvelut jatkossa sijoittuvat yhteen pisteeseen.

Toteutus

NYP Yrityspalvelut ja Itä-Helsingin Yrityspiste on yhdistetty vuoden 2007 alusta.

Seuraavaksi yritysneuvontayksiköiden (NYP Yrityspalvelut ja Helsingin Uusyrityspalvelu ry) neuvontaprosessit kuvataan, toimintamallit selkiytetään ja yhdenmukaistetaan tarvittavassa määrin. Tämän jälkeen selvitetään yhteistyömahdollisuudet yrityshautomoiden ja valtion neuvontayksiköiden ja kanssa.

Organisatorisesti olemassa olevat yksiköt jatkavat erillisinä mm. erilaisen rahoitus- ja jäsenyyspohjan ja ulkopuolisen rahoituksen erilaisten kanavien vuoksi.

Pääkaupunkiseudun kaupunkien yhteisen Maahanmuuttajayrittäjyyden edistämiskeskuksen toimintamalli selkiytyy vuoden 2007 aikana. Keskukseen rahoitus pyritään järjestämään pääkaupunkiseudun kaupunkien yhteistyöllä. Keskus on jatkossa osa yhdistynyttä neuvontayksikköä, jonka neuvontahenkilöstö toimii tarvittaessa myös maahanmuuttajatyössä.

Neuvontayksikölle etsitään tilat kaupungin keskustasta vuoden 2007 aikana. Samalla neuvotteluja yhteistyöstä ja Uudenmaan TE-Keskuksen neuvontayksikön sijoittumisesta ko. tiloihin jatketaan.

Uudenmaan TE-Keskuksen yksikkö toimii ESR-rahoituksella.

Uusi neuvontakeskus sijoittuu uusiin, yhteisiin tiloihin viimeistään vuoden 2008 alusta.

Yritysneuvonnan asiakkaiden tarpeita kartoitetaan uusien ja olemassa olevien jatkotarpeiden osalta syksyn 2007 aikana ja ne otetaan huomioon toimintamallissa ja palveluprosessissa. Vuoden 2008 aikana tarkennetaan yhteistyömalleja ja sopeutetaan erilaiset toimintamallit neuvontaprosessiksi, jossa ulospäin näkyvä vain yksi toimija, yhteinen neuvontakeskus. Uusi neuvontayksikkö markkinoidaan tehokkaasti yleiseen tietoisuuteen myös vuoden 2008 aikana.

Vastuuyksikkö

- Talous- ja suunnittelukeskus: elinkeinopalvelu

Toimenpiteet

Kaupunki käynnistää systemaattisen vuoropuhelun elinkeinoelämän kanssa.

Kaupungin ja yrittäjäjärjestöjen välistä yhteistyötä systematisoidaan ja laajennetaan yhdessä esim. hankintatoimen ja muiden hallintokuntien kanssa.

Helsingin elinkeinoneuvottelukunnan tilalle perustetaan uusi yhteistyöfoorumi, jossa kaupunkia edustaa johtajiston lisäksi kaupunginhallituksen puheenjohtajisto.

Taustaa

Kaupunki tarvitsee yhtenäisen tavan hoitaa tärkeitä sidosryhmiään yhdenmukaisesti eri hallintokunnissa ja eri tasoilla. Tavoitteena on rakentaa kaupungin eri hallintokunnille ja eri organisaatiotasolle yhdenmukainen toimintamalli elinkeinoelämän toimijoiden aktiivista yhteistyötä varten.

Toteutus

Tärkeimmät toimijat sektoreittain määritellään syksyn 2007 aikana. Samalla rakennetaan yhteistyökumppaneiden tarpeet huomioiva yhteistyömalli, joka yhdistää kaupungin sisällä eri hallintokunnissa ja eri tasoilla toimivat yksiköt yhdensuuntaiseksi toiminnaksi. Mallissa määritetään yhteistyökumppanit, kaupungin vastuutahot, toimenpiteet sekä tarvittavat työkalut. Toimintamalli otetaan täysimääräisesti käyttöön vuoden 2008 aikana.

Toimintatavat eri yrittäjäjärjestöjen kanssa kuvataan kevään 2007 aikana. Aktiivisesti hoidettavat järjestöt kartoitetaan syksyn 2007 aikana. Yrittäjäjärjestöjen odotuksia huomioidaan toiminnan kehittämisessä ja toimintamalli liitetään osaksi koko kaupungin elinkeinoelämän yhteistyötä kevään 2008 aikana.

Elinkeinoneuvottelukunnan tilalle perustetaan uusi yhteistyöfoorumi. Foorumin puheenjohtajaksi on tarkoitus nimetä kaupunginjohtaja ja jäseniksi apulaiskaupunginjohtajat sekä kaupunginhallituksen puheenjohtajisto. Tämän lisäksi foorumiin kutsuttaisiin edustajat Helsingin seudun kauppakamarista ja Helsingin Yrittäjät ry:stä siten, että foorumissa olisi yhteensä kahdeksan elinkeinoelämän edustajaa.

Uuden yhteistyöfoorumin perustaminen on tarkoitus tuoda kaupunginhallituksen käsittelyyn vielä kevään 2007 aikana.

Vastuuyksikkö

- EPOK-työryhmä
- Talous- ja suunnittelukeskus: elinkeinopalvelu

Osapuolet

- Kaikki hallintokunnat
- Elinkeinoelämän järjestöt